

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/214072,Aneta-Nisiobeczka-Polsko-francuskie-porozumienie-sojusznicze-z-1921-r.html>

27.02.2026, 14:20

Aneta Nisiobęcka: Polsko-francuskie porozumienie sojusznicze z 1921 r.

19 lutego 1921 r. w Paryżu podpisana została polsko-francuska umowa sojusznicza, której sygnatariuszami zostali ministrowie spraw zagranicznych Eustachy Sapieha i Aristide Briand.

[Francja Polskie wojsko Stosunki międzynarodowe](#)

19.02



Minister spraw zagranicznych Francji Yvon Delbos (czwarty z lewej na pierwszym planie) podczas wizyty w Polsce, w towarzystwie ambasadora Francji w Polsce Leona Noela (piąty z lewej w pierwszym rzędzie) składa wieniec na Grobie Nieznanego Żołnierza, 4 grudnia 1937 r. Fot. Ze zbiorów NAC

Po I wojnie światowej zwycięska Francja znalazła się w gronie najważniejszych architektów Europy. W zarysującym się nowym układzie politycznym Warszawa liczyła na wspólne interesy z zachodnim sojusznikiem, głównie w kontekście sprawy Niemiec i ich rozbrojenia.

Geopolityczny mariaż

W nowej konfiguracji międzynarodowej sojusz ze zwycięską Francją był dla niepodległej Polski koniecznością polityczną i wojskową. Miał on także istotne znaczenie dla utrzymania pokoju i równowagi politycznej w Europie. Francuską politykę zagraniczną okresu międzywojennego zdominowała bowiem kwestia niemiecka. Właśnie dlatego to Polsce przypadła szczególna rola w układzie z Francją, zwłaszcza, że - w wyniku zaistniałej sytuacji politycznej w Rosji Sowieckiej

- Paryż zmienił kierunek polityki wschodniej. Pustkę po dotychczasowym sojuszu z Moskwą miały wypełnić układy z Warszawą i Pragą.

W tym geopolitycznym układzie - według zamysłów Paryża - odrodzona II Rzeczpospolita miała się stać „zaporą” przeciwko Niemcom i Sowietom. Jednak poparcie Francji dla polskiej polityki wschodniej było warunkowane istnieniem Rosji bolszewickiej i, w razie zmiany tamtejszej sytuacji, Francja widziała się w roli ewentualnego pośrednika w rozwoju przyjaznych stosunków na linii Warszawa-Moskwa.

Nierówny, ale korzystny

Rosnące zaufanie do zachodniego sojusznika oraz zbieżne polsko-francuskie interesy polityczne doprowadziły do zawarcia 19 lutego 1921 r. układu politycznego, a dwa dni później - konwencji wojskowej (podpisanej przez gen. Kazimierza Sosnkowskiego i marszałka Ferdynanda Focha). Stanowiła ona o wzajemnej pomocy wobec agresji niemieckiej na jedną ze stron, a także o udzieleniu Polsce pomocy finansowej ze strony Francji w tworzeniu i dobrojeniu armii. W przypadku napaści bolszewickiej na Polskę Paryż zobowiązywał się do zapewnienia Warszawie bezpieczeństwa od strony Niemiec.

[Czytaj artykuł Anety Nisiobęckiej *Polsko-francuskie porozumienie sojusznicze z 1921 r.* na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Francja, Polskie wojsko, Stosunki międzynarodowe

Artykuł